

Sayın Başkan, Meclisimizin değerli üyeleri, Odamızın Mart ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi yönetim kurulu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli meclis üyeleri,

Hafta sonunda yerel seçimler için oy kullanacağız. Bu nedenle, kentler ve yerel yönetimler hakkındaki bazı gözlem ve düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Günümüzde dünyada, nüfusu 500.000'in üzerinde 875 kent bulunmakta, dünya nüfusunun yüzde 51'i kentlerde yaşamaktadır. 2050 yılında bu oranın yüzde 70'lere yaklaşması beklenmektedir. Bu artış esas olarak; Asya, Latin Amerika ve Afrika'nın gelişen piyasalar olarak adlandırılan ülkelerinden kaynaklanmaktadır. Dünyanın en büyük 600 kentinin 440'ı gelişen ülkelerde yer almaktadır. 2010-2025 yılları arasında bu 440 kentin, küresel ekonomik büyümenin yarısını gerçekleştirmesi ve 30 trilyon dolar gelir yaratması beklenmektedir. Artan nüfus ve hızlı kentleşme ekonomik fırsatları olduğu kadar sorunları da beraberinde getirmektedir. Hızlı kentleşmenin yaşandığı her ülkede; konut, trafik, işsizlik, çevre, sağlık, eğitim ve asayişle ilgili sorunlar artmaktadır. Bu sorunları çözmek ve artan nüfusun taleplerini karşılamak için kentlerin yüksek miktarlarda yatırım yapmaları gerekmektedir. Bu yatırımları gerçekleştirmek için kentler arasında kıyasıya bir kaynak rekabeti yaşanmaktadır. Bugün dünyada ülkeler değil kentler yarışıyor dendiğinde aslında söylenilmek istenen bu rekabettir. Bu rekabette yerel yönetimler büyük rol oynamaktadır. Yerel yönetimler, artan nüfusun beraberinde getirdiği sorunları çözerken sınırlı kaynakları etkin kullanmak zorundadır. Kentsel gelişmenin planlı bir biçimde gerçekleşmesi ve altyapı yatırımlarının doğru alanlara yönltilmesi, kentlerin ekonomik büyümelerini sürdürebilmeleri için zorunludur.

Değerli Meclis üyeleri,

Nüfusumuz, 2000 yılında 68 milyon kaddı ve nüfusun %57'si kentlerde yaşıyordu. 2012'de nüfusumuz 75,6 milyona ulaştı. 2012 yılında nüfusun 58,5 milyonu yani yüzde 77'si kentlerde yaşıyordu. Bu oran, büyükşehir statüsündeki 30 ilde, belde ve köylerin ilçe belediyelerine mahalle olarak katılmasıyla birlikte 2013 yılında %91'i aştı. Ülkemizde işsizlik 2013 yılında %9,7 oldu. İşsizlik, kırsal yerlerde %6,1 iken kentlerde %11,5. Görüldüğü gibi ülkemizde işsizlik, esas olarak kentlerden kaynaklanmaktadır. Kentler, artan nüfusu istihdam etmek için gerekli yatırımları yapamazken, gayri menkul sektöründe son yıllarda bir yatırım patlaması yaşanmıştır. Sanayiciler, fabrikalarını satıp yüksek rant getiren AVM ve konut inşaatlarına ya da ithalata yönelmektedirler. Çünkü sistem onları buna zorlamaktadır. Bu alanlardaki faaliyetlerin getirisi, bir sanayicinin rüyasında bile göremeyeceği kadar yüksektir. Ancak, bu durum sanayileşmemizi de olumsuz etkilemektedir. Bir sanayi yatırımı her yıl gelir getirirken gayri menkul yatırımı kıt kaynakları toprağa gömmek anlamına gelmektedir.

Yüksek rantlar, yeterli hızda arsa üretemediğimizi ve kentleşmeyi planlı bir biçimde gerçekleştiremediğimizi göstermektedir. Hızlı kentleşme nedeniyle yapılan altyapı yatırımları kısa sürede yetersiz hale gelmekte, kentlerde hayat giderek zorlaşmaktadır. Bu durum, kentlerimizin rekabet gücünü de olumsuz etkilemektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Ekonomist dergisine göre 2025 yılında Ankara, dünyanın en rekabetçi 120 kenti arasında 103'üncü sırada yer alacaktır (İstanbul 70'inci sırada). Kentleri rekabetçilik açısından sıralarken kullanılan kriterler şunlardır: Ekonomik güç, Fiziki sermaye, Finansal olgunluk, Kurumsal karakter, Sosyal ve kültürel karakter, Beşeri sermaye, Çevre ve doğal tehlikeler, Küresel çekicilik. Ekonomik güç kriterini etkileyen faktörler; reel gelir, reel gelirin büyüme hızı, kişi başına düşen reel gelir, tüketim talebi ve bölgesel piyasalarla entegrasyon. Fiziki sermaye kriterini etkileyen faktörler; fiziki altyapının kalitesi, toplu taşımacılığın ve haberleşme altyapısının kalitesi. Finansal olgunluk kriterini etkileyen faktörler; finansal kümelenmenin genişliği ve derinliği, Merkez Bankası'nın yeri, Exim Bank'ın yeri, borsanın yeri. Kurumsal karakter kriterini etkileyen faktörler; seçim süreci ve çoğulculuk, yerel yönetimin mali özerkliği, vergilendirme, hukukun üstünlüğü ve kamu yönetiminin etkinliği. Sosyal ve kültürel karakter kriterini etkileyen faktörler; ifade özgürlüğü ve insan hakları, açıklık ve çeşitlilik, toplumdaki suç oranı ve kültürel canlılık. Beşeri sermaye kriterini etkileyen faktörler; nüfus artışı, çalışma yaşındaki nüfusun oranı, girişimcilik ve risk alma hevesi, eğitim ve sağlık hizmetlerinin kalitesi, yabancıların işe alınma kolaylığı, kadınların sahip olduğu ekonomik fırsatlar. Çevre ve doğal tehlikeler kriterini belirleyen faktörler; doğal felaket riski ve çevre yönetimi. Küresel çekicilik kriterini etkileyen faktörler; küresel iş çekiciliği, uluslararası uçuşlar sıralamasındaki yer, kongre turizminin gelişmişliği, yüksek eğitimde liderlik, küresel ölçekte tanınmış düşünce kuruluşları. Bu faktörlerin ayrıntılarına girmeyeceğim. Birçoğumuz, yukarıda saydığımız bir çok faktör açısından Ankara'nın kötü durumda olmadığını haklı olarak söyleyebilir. Ankara, ülkemizin en yaşanabilir kenti ve kentler arası rekabet endeksinde ikinci sırada yer alıyor. Ancak, konuşmamın başında da belirttiğim gibi kentler arasındaki rekabet, küresel çaptadır. Bu nedenle şimdi içinde bulunduğumuz durumla yetinmeyiz.

Ankara'nın küresel rekabet gücünü etkileyen bazı faktörler, yerel değil merkezi yönetimin ilgi alanına giriyor. Ancak, bir çok faktör üzerinde yerel yönetimlerin etkisi vardır.

Şimdi bizim Ankara'yı önümüzdeki dönemde yönetecek olanlardan beklentimiz, onların etki ve yetki alanlarına giren konularda Ankara'nın rekabet gücünü artırmaları, belediye hizmetlerini ve yatırımlarını o alanlara yöneltmeleridir. Tüm Ankaralılar da, rekabet gücümüzün artmasının Ankaralıların refah ve mutluluğunu da artıracığını bilmelidir.

Değerli Meclis üyeleri

Küresel ekonomideki gelişmeler, bir süre bizim gibi gelişen ülkeler için pek olumlu olmayacak. Dünyada parasal genişleme döneminde bol bol yabancı sermaye çeken ülkelere sermaye girişlerinde bir azalma olacak gibi görünüyor. Amerikan Merkez Bankası, bu yılın sonbaharında parasal genişleme programını sonlandıracağını ve 2015 yılının birinci yarısında da faiz artırımlarının başlayabileceğini söyledi. Eğer Amerika'da faizler artmaya başlarsa bizim gibi ülkelere yabancı sermaye çıkışları olabilir. Ayrıca Çin ekonomisindeki yavaşlama sinyalleri de küresel büyümeyi olumsuz etkileyecektir. Diğer yandan Avrupa Merkez Bankası faiz indirimine gidebileceğini, Japon Merkez Bankası da düşük faiz politikasını devam ettireceğini belirtmektedir. Görüldüğü gibi küresel ekonomideki belirsizlikler devam etmektedir. Bu nedenle, işadamları olarak ihtiyatlı iyimserliğimizi korumakta yarar görüyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Ülkemiz seçim ortamına girmiştir. Bu seçim ortamında siyasi söylemler alışılmışın ötesinde bir sertlik taşımaktadır. Bu durum moralimizi bozmasın. Hem yerel, hem genel hem de cumhurbaşkanlığı seçimlerini bir süre sonra geride bırakacağız. Bu nedenle, siyasi gerginlikleri ve belirsizlikleri kısa vadeli bir olay olarak görüp işimize devam etmemiz gerekmektedir. Türkiye'nin orta ve uzun vadeli görünümü olumludur ve umut vermektedir. Yabancı yatırımcıların ülkemize olan ilgisi devam etmektedir. Bu nedenle bu uzun vadeli bakış açısını korumamız ve çalışma azmini sürdürmemiz gerekmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Sözlerimi, seçimlerin huzur ve demokratik bir olgunluk içinde geçmesi ve sonuçların ülkemiz için hayırlı olması temennilerimi dile getirerek bitiriyor, hepinizi saygı ile selamlıyorum.